

1. az dē titn en spærwær zī - of : zi.jē - be.nē zē
baŋ - of : bēnawt | bē.zəχ = *huiverig* |
2. mēn vri.nt iz dē blumēn an tXi.tn
3. te.gēwo.rəχ spmē zē nid ā.rəs mīer az met
mēsīnēs
4. spritē - iz lastēg wær.rək
5. ɔp tat sXīp kre.gēzē bəsχēmēl bru.vt | ɔp ti
sXytē |
6. dē tamerman ha.it en splentēr m zēn viŋer
7. dē sXīpēr liktē zēn līpən uf
8. m di fēbrik iz nēks tē zī.
9. kum əs hir mēŋ kmt.ji
10. bē.s - tap əs fir glær.zn bi:r | əm pī.nt.ji -
pmt.jis : *voor karnemelk* |
11. briŋ ũz əs twiē kilo krikn (*algemeen woord*)
| krikis - əŋ krik.ji |
12. zē hā. met sēn vy.vn dri litērz win yχēdrū.ŋkē
13. hī wu. mēn slē. mē nēŋ knapēl - of : hī wu.w
mē tē lif mē nēŋ knapēl
14. ik ha. zēŋ kni.jē gēzi.
15. vastenē.vēnt w.ər nit fō.l mī.ər gēvi.r.t.
16. ik bēm bli: - of : bli.jē dak ni met hō.li - of :
'mēsər (*onbekl.*) me.g.əg.a.m bēnē
17. ik ha.w et ni χēdē.ən u.ər vā.dēr
18. w.i hē.ətēt χēdē.n - di dē.r əŋkū.mt
19. spmī - spī.nragēn - rē.χshu.ət - of : rē.χshu.ət
(*arch.*)
20. pētī - mastē (*dames*) - ha.gē'zī.n (*hooge zijden*
pet voor mannen) - kō.vēl (*de kap voor gekleede*
gelegenheid, waar een [undermastē] onder zit -
əŋ kōt.ji (een warte vrouwenkap boven een witte,
archaisch) - bēnauwt - vā.ji - padēstulē - of :
hō.fībru.ət - hægē - kīkfōs - kapēlē (kapelle,
arch.) - vīmdēr (jongeren)
21. di kær.əl di zētē dē hī.lē bul ɔp stēltn | hē.iti
hī.lē bul ɔp stēltē gēzēt |
22. ksajē krē.ltis χē.vē | pē.rəl |
23. iŋlā.nt lēt fō.l ɔ.uwē sχē.pən vvbre.kē
24. his fā.nzēlē.vēn iz əŋkē.r.tjē gēbe.tē - of : hē.i
fā.nzēlē.vēn iz əm be.t χəhat
25. g.e. min is twī.ə bri.ji str.ən: - bre.jērē - dē briestē
26. dā stā.mbe.lt stē.tēr ni.mē
27. di man hē.id en le.vēn az əŋ grū.ətēn l.ər | az
əŋ grūt mēnēr |
28. lysifær iz nijm - of : nidm dēn he.mēl gēble.vē
29. dē sXō.lkmdērz bē.n metē mī.əstēr nē zīē gēw.ēst
- of : nē zīē əw.ēst (*arch.*)
30. ikan tuχ ni kumē vuē dakχērī.əbēnē
31. dē bi.əstn dri.ŋkē - of : ha.wē = *hebben grær.χ -*
of : di lastē gra.χ lŋkukēmēl
32. ikani χawær.rəkē - hī hēt pin ī zēŋ ke.lē
33. stē.kēz en stē.l m - of : an dēm be.zēm
34. nē. metē ke.gēlz wō.r.t ēr nīmēr. gēspō.lt
35. hē.la khawal twīē kīr (*jongeren*) - of : mal
(*ouderen*) aŋē gēro.pē
36. di pē.ər iz ni rip - dē zitē nōg wītē bō.ut m
37. zē bēnē. tīlā.nt - of : bēn:ē.tīlā.nt (*arch.*)
38. zē.id - of : zē hē.itn (*jongeren*) l.əst sēŋ gēlt
up hēlpē mē.r.kē
39. ī zalt nu.ət fē.r.rē briŋē
40. zīstē hēlēt fan ēr mēlākwt
41. dē man mu. sēn vrō.uw bēsχē.rēmē | wyf: *pejor.* |
42. m dē sXaldē zwēm is χēvā.rlək
43. ī hē.i suvēl prē.ts umdat ī zu stē.rək is | hīz
umstrā.nt umdatn stē.rək is | umstrā.nt = *bru-*
taal, maar sterk | ə:rəχ = *boos, woedend* |
44. vīlē muŋ dē. dē hēlēfan ha. - en jy.l dā.rē
hēlēt
45. hē.lpta bē.t ēz ɔplīχ.tī
46. ũ.nzē mēsəlēr isv vēt az en slākē (*vettig*) - az
mō.dēr (*dik*) - az ə vēr.rəkē
47. zē sprīŋ umstērvā.rst - um ē wētnsχap - of :
zē sprīŋ umstērvā.rst fu.ən wētnsχap
48. dē baumkwe.kēr zal dēm baum umī.ntē
49. du.d l.əst et rē.m ēz dīχt
50. ŧ bēgītē ly.jēn - vuēr dē vruχkær.rək - dē lētē
kær.rəkē - dē.vēŋkær.rəkē
51. dē bēdēsprī.ə (*arch.*) dē bēdēspra.ji (*jongeren*) -
kīkērkwa.l (*arch.*) - drīl (*jongeren*) - vērspraj.i
- y.χspraj.i (*verbreiden niet gebruikt*) - rū.straj.jē -
mēs.pri.jē (*mest openspreiden*) - ybra.ji - klē.(r)
mē.kē (= *bereiden*) - bru.v smær.rē - of : en
str.k smær.rē
52. dat frumēs hē.itēr hē.r (uf) lētē knīpē
53. zē vā.dēr hē.itēn zēs jēr lanē nē sXō.lē lē.tē
g.ə.n
54. ik hawēt en uf - of : hatntufχērā.jē um zē
lētē lā.ŋs twētē tē g.ə.n
55. vē.lē vē.zēn zijē hir ni fō.l
56. kō.lse putn - of : ə:r.dē putn bēnē ni fōl wēr.t.
57. dē ɔ.vēnsχupē di stēt m dn hēr.t.
58. m mē.rt ist nōχ tē kō.ut um tē kē.izēbāln =
balspel tegen den muur
59. di kær.sē gē.vd en hēldēr līχt e.
60. hēi trōk et pē.rd an zēn stē.rt
61. tuŋ kwamē juli hir idēr jēr nē dē kær.rmsē
62. dēn dō.mēnē. zē.i dat ũ.nzē livē hīert.ji
vulmē.kt is
63. jē zag mē wēl mu.jē zē.i nēks - of : jē mē wēl
gēzi: mu.jē zē.i nēks
64. dē zwālēwēn zalē gauw vērum kumē | dē
zwē.bēlt.jis (*arch.*) |
65. gajē ni kær.r.t.ē vandæg.ē
66. e.tē zōχræ.χ - of : hā. zōχræ.χ kær.zē
67. zēn mētōr is kēput - hī hē.i pēχ
68. tīz en wēr.rēmēn dāχēwīst en tīz en zu.lēn ē.vnt
| zuχt wēr |
69. dat juŋēt.ji lō.p bærēvus
70. dīz əm buŋt.ji m dē kanē | en sXō:r *is er dwars*
door |
71. kwōu datē pōst əm bri.v brōχt
72. kha pinē vu.r mēn har.t.i
73. ikan mē χīn dwursē mē.nsn umg.ə.n - of :
te.gēn'spōrēlēgē
74. nē sXuftit spanēmēn tpær.r.t. fo.r dni.wē karē
75. ik ha əm bētjē kō:rsē - van vō:r dē midag a.l
76. dē zō.nē van dē kō.nēŋ - of : kōnīŋ (*arch.*) ha.id -
of : iz ɔk sōldō:t χēwest
77. wēt.jē gin wē.gēmē.kēr tē wō.n: - of : wō.nē
| əm pilēbo.gē : *enkel voor kinderen* |
78. di ro.zn haŋ grō.tē dō.rns
79. kXēlō.vēr gm drēt fan - of : wō.rt fan - of : gm
stē.k fan
80. tkī.nt waz du.ət fo.r dat sēt kundn dō:pē

81. zən u.ərən en zən ɔ.ɾn lɔ.ɾpə
82. dər dɔxtərt-ji ɪz mæd əŋ kɑrəfji næ bus - um bræ.m tɛ gæ plukə
83. dər ɪz ən spɔr.t.ytiladər | spɔr.t.ə |
84. di zætə e.vən əŋ kɛ.l o.pə
85. tfulək suxt nɪ.ks a.rəs as ʎæld æn rɪkɔdum
86. dər mʊ.nd ɪz drɔ:əʎ fan dən dɔ-st (*spreker heeft nog ± het gevoel dat er een overblijfsel van de r van dorst is, maar 3 luisteraars hoorden niets meer*)
87. di wæʎ lɔpt krum - dæ.r he.n lapjum (= *loop je om*) - of : ist um
88. ɪkʊxt n truməltjə vu.ər dn klɛ.ɪŋ:
89. dəm buk ɪs ʎəstərəvə dɑr əŋ kɔst m tɛ slɪkə
90. zən lit-jə was kɔ.ɾt əŋ gu.t
91. m də sʎæ. ɪzd bæstə
92. ən sʎɑtər mu ʎu kənə mɪkə
93. zɑk ɪz næ.ɾ mən hu.t
94. ɪk we.t ni wæ.kən mu.ɾ sukə
95. əŋ ku.lə - of : kɔ.uwə kældər ɪs ʎu. fo. bɪ.ɾ
96. ɪk mu.ʃ usəblu.dri.ŋkə - um up tɛ stæ.rəkən
97. ɪk mu.d ɪərstfû.ɾ m(t)stɑ.l brɪŋə
98. məm brû.ɾ waz mu
99. də mæləkɔbû.ɾ ma.kt əŋ gru.ətə rû.ndə
100. də kærə'mæ.ɾlək ɪz dɑn ən zy.ɾ - stɪ.ɾtn dər mɛ vrum
101. mə zɔ.wə di. pɪt m ən y.rə kənə vɑlə | vulg.o.jɪ |
102. tɪz ənətə man - dər val nɪks fan zən tɛ zæ.g.ən - sɛky.ɾ 1. *persoon*, 2. *werk*
103. hɪ kum nu.ɪt (ɪ.ə)nə mənɪtə tɛ lɛ.ɪtə
104. m ɪtɑ.ljə bəndər - of : dɑr hɛ.ɪjə bæ.rəgən di vɪ.ɾ spug.v
105. dɑrəv jə dæ.ɾ ɔp tɛ dɔ.wən
106. m bɔ.m ha.nz ən - of : hɑ:z ən stɪk fan də brægə gəvæ.rə
107. jə mud ūnskaʎəlt-jɪs kumə kɔ.rə
108. ɪz y.t lə.vn vandæ.ɪn gəkumn mɛ nə gu.jə pɔr.təmənə. - of : n hɑ.p sɛ.ɪntn
109. di dɔ:ɾ ɪs fam bɔ.kənhəu ʎəma.ɪ.kt
110. əŋ gətɔwdə vrəwə mu kɑn:ɑ.ɪ
111. ɪk ha hɪ.ɾ grɑs ʎəzɔ.ɪt mɑ.ɾ twɑs ʎɪŋ gu. sɛ.t
112. də brɔuwər zɛ.ɪ dɑtət nɔʎ tɛ dɪ.ɾ ɪz um tɛ bɔ.uwən
113. bakə - ɪk bakə - ju bakt - hɪ.ɾ bakt - bakt i of : baktən - mɛ bakə - ɪ.ɾk baktə - ju baktə - hɪ baktə - mɛ baktə - wə of : wɪlə hɑ.ŋ gəbakə
114. bɪ.jə - ɪk bɪ.jə - ju bɪt - hɪ.ɾ bɪt - mɛ bɪ.ɪ - bɪ.jə mɛ - ɪk bɔ.ɾ. - ɪk ha. gəbɔ.ɾ.jɪ - bɔ.ɾ.jəzə ɔ.k
115. tɪs klɛ.ɪn mu.ɾ fin
116. jə kɑn hɪ.ɾ ɛ.ɪjərs kɪrɪŋ ɔp tɛ mɑ.ɾ.t.
117. hɪ hɛ ʎəzɛ.ɪtɑtɪn umə zɑl dɪ.ŋkə
118. də mɛ.ɪt sɛ.ɪ dɑtn gəlɪk hɑt
119. dər wazə vyf prɪzn
120. ūndər dɪn ɪkəmbaum (*oud*) - of : ɛ.ɪkəbaum (*jonger*) lɑ.gə dər vɔ.l ɛ.ɪkɛls
121. tw.æ.tər zɑl g.æ kɔ.kə - tkɔkt ɑ.l
122. thɔ.jɪz nɔʎrun - tɪz nɔg mɔ pas ʎəmɔ.ɾ.t
123. mɑjənɛ.zə mæ.ɾ.kə zə vɑn ən dɔ:ɾn vɑn ən ɛ.ɪ
124. dɑ bɔ.mt-ji zɑl dæ.ɾ. mu.ləkənə gru.jɪ
125. də pɛstɔ.ɾ.ɾ ə ʎu.jə wɪn
126. ū.nzə.uwə hɪz ɪz ʊfʎəbrɑ.ɪnt
127. də mælək spɔ.ɪt - of : spɪ.ət ytət?æ.lɔdər vɑn də ku.jə
128. də kɔstər ly.ɾ.jt | əŋ kɪys - tw.ɛ.ɾ. kɪysn |
129. də bɑrɪs fan - of : də prɪ.mə vɑn də kɪrjəwæ.gəm - of : kɔrəwæ.gəm byg.ə dər tʎəwɪxt
130. də tw.ɛ. dɪstərs kwamə nɛ bytn
131. zə ha.wən bŭ.nd ɛm blɑ.w gɛslu.gə
132. |tʃjɔp (*dunne saus*) - tʃjɔ. (*vleeschnat*) | də ʃjɔ. - of : də ʃjɪ ɪs wɑ flɑuw
133. də snɪəw lɛ.ɪd.ɪk
134. ət ɪz ən ɪəwəʎɛ.ɪt ʎələ.jə dɑkjə gəzɪ.jə ha.wə
135. nɪwpu.ɾ.ɛrt wɔ.ɾ nu ən hɪ.əl(ə) nɪ.wə stɑt
136. duw.ə - ɪ.ɾk dŭ.t - ju dɔdət - hɪ dɔtət - mɛ du.wət - jɔlə duwət - hɑlɪ of : zə du.wət - ɪk dɛ.ɾ.jɪt - ju dɛ.ɾ.jɪt - hɪ dɛ.ɾ.jɪt of : dɛt (*platter*) - mɛ dɛ.ɾ.jɪt of : dɛt - jɪ.lə dɛ.ɾ.jɪt of : dɛt - zə of : hɑlɪ dɛ.ɾ.jɪt - dɛ. ɛk tɑt - dɛ.jmɪt mɑr of : dɛ.hɪt mɑr - dɛ.ɪ zət mɑr
137. dɑ.ɾ.pə - dɑ.ɾ.pklɪ.ət - dɑ.ɾ.pʎɑtəl - də suldɑ:tn
138. dɔ(r)sə - hɪ dɔ(r)st - hɪ dɔ(r)stə - hɛ ʎədɔ.ɾsə
139. bmdɪ - ɪk bmdɪ - ju bmt - hɪ bmt - mɛ bmdɪ - ju də bɪndɪ - zə of : hɔlɪ bmdɪ - bmt hɪ of : bmtən - bŭ.mtən - ɪk ha.ŋ gəbŭ.ndə
140. *Locale landmaten* : ɔ ru.ɾ.wə - ən mæt - meerv. : gəme.tɪ - də puldər *heeft Voornsche maat* - də ɔ.u - wɛlɑ.ɪntɛ puldər *heeft Zeeuwsche maat* - də sumərdɪksə ru. ɪs dɛ klɛɪnstɛ - dɛ Rɪjnlɑndskɛ (*de grootste*) kɔmt ɔok vɔr.
141. *Waternamen* : də krɛ.ɾ.kə - də stɔ.fkrɛ.kə - də kumə - də vlɪgərs (*de generale uitwatering van den Ouden Polder*) - ɪ.ɾstə - twɪ.ədə ən dɔrdə vlɪgərs - də lɛ.ɾzə - də l'mɪt

De naam van deze gemeente in haar eigen dialect is mənhe.ɾsə. De inwoners heeten mənhe.ɾsnɛ:ɾs. Hun bijnaam is knɪkəɾty.tən. De inwoners van Sommelsdijk noemt men hier sumərdɪksə huləbuln, die van Dirksland dɪrəkslɑ.ɪntɛ muɾpɛfrɛ.tərs, die van Nieuwe-Tonge nɪwətɔŋsʎə slɪpjasn, blɑ.uwko.sn of nɑ.zərə.nɛrs (Nieuwe-Tonge wordt nɑ.zərɛt genoemd), die van Oude-Tonge ɔ.uwətɔŋsə vɛtkupən. Die van Stad-aan-'t Haringvliet spreken van mənhe:ɾsə snɔ., als scheldnaam (snɔ. is het touw van een visschersloep, waaraan de hoekhaak hing).

Aantal inwoners op 31-12-30: 4.418. Voorn. gez.: Ned. Herv.: 3.191; Geref. kerken: 604; R. K.: 209.

Taaltoestand. De voornaamste wijken zijn : tyndrɔp (het Tuindorp) - thɪ.ɔt (het Havenhoofd) - də 'g.ɔrsɪ.s (de Gorsjes) - də w.æ.ɪ.jɪ (de Weiden) - də vlɑʎthə.vəl (de Vluchtheuvel). Er zijn geen locale verschillen in de uitspraak van het dialect. Enkele honderden van elders ingekomen burgers spreken min of meer beschaafd Nederlandsch, althans geen Middelharnisch dialect.

De Rooms-Katholieken van Middelharnis zijn grootendeels afkomstig van Achthuizen en Oude-Tonge en spreken dientengevolge het dialect van deze plaatsen.

De voornaamste bezigheden van de bevolking zijn landbouw en transportarbeid (vervoer van landbouwproducten). Ook wonen er een aantal beurtschippers. De boeren van het eiland, die gaan rentenieren, vestigen zich dikwijls in Middelharnis.

Zegslieden. 1. Geldhof, J.; 54 j.; geboren te Meliszand, maar een half jaar na zijn geboorte te Middelharnis gekomen; besteller P. T. T.; heeft steeds hier verbleven; V. van Stavenisse. M. van hier; spreekt steeds zijn dialect. — 2. Geldhof, J.-G. Joh.; 26 j.; hier geboren; employé Nederl. Handel-Maatschappij; heeft steeds hier verbleven; zoon van 1; V. van Meliszand, M. van Middelharnis; spreekt steeds zijn dialect. — 3. Geldhof, Hendrikje-Cornelia; 25 j.; hier geboren; heeft steeds hier verbleven; dochter van 1; spreekt steeds haar dialect. — 4. Jordaan, Teuntje; 58 j.; hier geboren; heeft steeds hier verbleven; echtgenoot van 1 en M. van 2 en 3; V. en M. van hier; spreekt steeds haar dialect.